

«فَلَا تَتَّبِعُوا آلِهَتِي أَنْ تَعْبُدُوا»

شماره دادنامه : 140231390002391783
تاریخ تنظیم : 1402/09/14

هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری
دادنامه

دیوان عدالت اداری

شماره پرونده ها :

140131920001541978 , 140131920001542047

شماره بایگانی شعبه :

0200123 , 0200122

* شماره پرونده : هت/ 0200122 - 0200123

* شاکیان : آقایان امید یاهو - نیما غیاثوند

* طرف شکایت : سازمان امور مالیاتی کشور

* موضوع شکایت و خواسته : ابطال عبارت «در هیأت های حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده 216 قانون مالیاتهای مستقیم» از بند د ماده 58 آئین نامه اجرایی ماده 218 قانون مالیاتهای مستقیم مصوب وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و دادگستری مورخ 1390/3/24 به جهت مغایرت با تبصره ماده 157 قانون مالیات های مستقیم

* شاکیان دادخواستی به طرفیت سازمان امور مالیاتی کشور به خواسته فوق الذکر به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر در مورد شکایت به قرار زیر می باشد :

ماده 58- شکایت از اقدامات اجرایی یا درخواست توقف موقت عملیات اجرایی و یا درخواست رفع اثر از اقدامات اجرایی مانع از ادامه عملیات اجرایی نمی گردد مگر در موارد ذیل:

د) پرونده های موضوع تبصره ماده 157 قانون مالیاتهای مستقیم در صورت قطعیت مالیات در هیأت حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده 216 قانون مالیاتهای مستقیم مطرح و چنانچه مطالبه مالیات از غیر مؤدی مورد تأیید هیأت یاد شده قرار گرفته باشد حکم بر مطالبه مالیات، کان لم یکن تلقی می گردد.

* دلایل شاکای برای ابطال مقرر در مورد شکایت :

هیات موضوع ماده ۱۵۷ قانون مالیاتهای مستقیم هیأتی متفاوت از هیات موضوع ماده ۲۱۶ قانون مالیات مستقیم است چرا که هیات ۲۱۶ ق مالیاتهای مستقیم صرفاً در سه حوزه «۱- شکایت از عملیات اجرائی 2- شکایت از وصول مالیات قبل از قطعیت 3- شکایت از مالیاتهای غیر مستقیم که مرجع خاصی برای آن پیش بینی نشده است» بوده و در امور دیگر صلاحیت ندارد اما هیأت موضوع ماده 157 صرفاً در مطالبه مالیات از غیر مودی صالح به رسیدگی است با این وجود در آئین نامه مورد اعتراض؛ مرجع مصوب آئین نامه در مقام تعیین مرجع صالح رسیدگی نسبت به ادعای مطالبه مالیات از غیر مودی پس از قطعیت مالیات به اشتباه از هیات موضوع ماده ۲۱۶ ق م م نام برده است. این در حالی است که به صراحت ماده ۱۵۷ ق م م هیات مختص به موضوع این اختلاف هیات موضوع ماده است که تفاوتهای متعددی با هیات موضوع ماده ۲۱۶ ق م م داشته و اساساً هیچ مطابقتی میان این دو هیات وجود ندارد اما به نظر میرسد مرجع مصوب این دو هیات کاملاً متفاوت را یکسان دانسته است.

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

گواه تفاوت این دو هیات در شیوه و نحوه اعتراض به آراء هیاتهای مورد بحث است که نحوه اعتراض هر یک متفاوت بوده در قسمت ذیل در پرتو قوانین و آراء دیوان عدالت اداری به بررسی این تفاوت می پردازیم:

الف) شیوه اعتراض به رای صادره از هیات موضوع ماده ۲۱۶ ق م م :

بنا بر مفاد ماده ۲۱۶ ق م م و رای هیات تخصصی به تاریخ 1401/11/2 در صورتی که هیات حل اختلاف مالیاتی

1- اعتراض مؤدی به امور شکلی را نپذیرفت، رای صادره قطعی و غیر قابل اعتراض است.

2- اعتراض مؤدی را به امور شکلی پذیرفت، ضمن ابطال اجرائیه حسب مورد قرار رسیدگی و اقدام لازم صادر یا نسبت به درآمد مشمول مالیات مودی رسیدگی یا بر حسب مراحل که پرونده مالیاتی مربوط طی نموده است در مقام هیئت حل اختلاف مالیاتی بدوی یا تجدید نظر نسبت به درآمد مشمول مالیات مودی رسیدگی و النهایه مبادرت به صدور رای می نماید.

2) شیوه اعتراض به رای صادره از هیات موضوع ماده ۱۵۷ ق م م:

مستند به ماده ۱۵۷ ق م م و دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۴۰ مورخ 1401/8/17 رای هیأت حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده ۱۵۷ و طبق تبصره های ۳ و ۴ از ماده ۲۴۷ و ماده ۲۵۱ قانون مالیات های مستقیم هم از سوی مؤدیان و هم از سوی ادارات مالیاتی قابل اعتراض است (در دو مرحله مورد رسیدگی قرار می گیرد)

بنا بر مراتب فوق در هیات مندرج در مواد ۱۵۷ و ۲۱۶ ق م م دو نهاد کاملاً متفاوت با آثار متفاوت است به همین جهت اشتباه در تعیین مرجع صالح اعتراض به مطالبه غیر مودی پس از قطعیت امری است بالوجه که می تواند موجبات تضییع حقوق هر دو طرف اختلاف (مودی و سازمان امور مالیاتی) را فراهم آورد.

* در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی وزارت امور اقتصاد و دارایی به موجب لایحه شماره 91090/91 مورخ 1402/5/22 توضیح داده است که :

الف) بر اساس مقررات صدر تبصره ماده (۱۵۷) قانون فوق، در مواردی که مالیات به هر علت از غیر مؤدی مطالبه شده باشد، پس از تأیید مراتب از طرف هیات حل اختلاف مالیاتی، مطالبه مالیات از غیر مؤدی در هر مرحله ای که باشد، کان لم یکن تلقی می گردد.

ب) برابر مقررات ماده (۲۱۶) قانون مذکور، مرجع رسیدگی به شکایات ناشی از اقدامات اجرایی راجع به مطالبات دولت از اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی که طبق مقررات اجرایی مالیاتها قابل مطالبه و وصول می باشد هیات حل اختلاف مالیاتی خواهد بود، به شکایات مزبور به فوریت و خارج از نوبت رسیدگی و رای صادر خواهد شد. رای صادره قطعی و لازم الاجراء است.

ج) در ماده (۵۸) آیین نامه اجرایی موضوع ماده (۲۱۸) قانون یاد شده شکایت از اقدامات اجرایی یا درخواست توقف موقت عملیات اجرایی و یا درخواست رفع اثر از اقدامات اجرایی مانع از ادامه عملیات اجرایی تلقی نشده، مگر از مواردی باشد که در بندهای (الف) تا (د) همین ماده از آیین نامه آمده است. بر اساس مفاد بند (د) ماده مزبور، پرونده های موضوع

تبصره ماده (۱۵۷) قانون مالیاتهای مستقیم در صورت قطعیت مالیات، در هیأت حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده (۲۱۶) قانون مالیاتهای مستقیم قابل طرح می باشد.

۱) صدر دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۹۷۰۹۰۵۸۱۱۴۴۰ مورخ ۱۴۰۱/۸/۱۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری (که یکی از مستندات شاکی است) نیز تصریح شده است که تبصره ماده (۱۵۷) قانون مالیاتهای مستقیم (اصلاحی مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷) صرفاً در صدد بیان این موضوع است که چنانچه مطالبه مالیات از غیر مؤدی صورت پذیرفته باشد، می بایست موضوع در هیأت حل اختلاف مالیاتی مطرح شود. بنابراین، هیأت موضوع این تبصره، هیأتی خاص و متمایز از هیأتی که حل اختلاف مالیاتی موضوع مواد ۲۴۴، ۲۴۷، ۲۱۶ قانون مالیاتهای مستقیم نبوده بلکه با توجه به این که پرونده در چه مرحله ای قرار دارد، هیأت رسیدگی کننده به موضوع متفاوت خواهد بود.

۲) با توجه به مفاد ماده (۵۸) آیین نامه اجرایی ماده (۲۱۸) قانون مالیاتهای مستقیم موضوع شکایت از اقدامات اجرایی یا درخواست توقف موقت عملیات اجرایی و یا درخواست رفع اثر از اقدامات اجرایی مطرح شده است و مقررات بند (د) این ماده نیز مربوط به شکایت از اقدامات اجرایی است که مستفاد از ماده (۲۱۶) قانون یاد شده، مرجع صلاحیت دار برای رسیدگی به چنین شکایتی، هیأت حل اختلاف مالیاتی موضوع ماده (۲۱۶) قانون مالیاتهای مستقیم خواهد بود.

پرونده کلاسه هـ/ت/ 0200122 در جلسه مورخ 1402/8/28 هیأت تخصصی مالیاتی بانکی با حضور قضات محترم عضو هیأت و با موضوع ابطال تقاضای ابطال عبارتی از بند (دال) ماده 58 آیین نامه اجرایی ماده 218 قانون مالیاتهای مستقیم مورد تبادل نظر واقع که با لحاظ عقیده اکثریت حاضرین به شرح ذیل اقدام به انشاء رأی می نماید:

رای هیات تخصصی مالیاتی ، بانکی دیوان عدالت اداری :

با لحاظ اینکه شکایت شاکیان، راجع به این موضوع است که در مقرره مورد شکایت، پرونده های موضوع تبصره ماده 157 قانون مالیاتهای مستقیم (در صورت قطعیت مالیات) در موارد اعتراض، قابل طرح در هیأت ماده 216 قانون مالیاتهای مستقیم دانسته است، که با توجه به اینکه ماده 216 قانون مالیاتهای مستقیم در خصوص فرایند اعتراض به قطعیت مالیات و اقدامات اجرایی می باشد که اگر مؤدیان به این امور اعتراض دارند یا مدعی باشند که مالیات قبل از قطعیت به موقع اجرا گذاشته می شود می توانند اعتراض خود را در هیأت موضوع ماده مزبور طرح نمایند و در مقرره مورد شکایت نیز در خصوص مطالبه از غیر مؤدی در فرض قطعیت مالیات، بیان نموده است که پرونده با اعتراض در هیأت ماده 216 قانون مطرح می شود و برخلاف مفاد قانون، حکمی ذکر ننموده است، فلذا به استناد بند ب ماده 84 از قانون دیوان عدالت اداری مصوب 1402 رأی به رد شکایت صادر می نماید. رأی یاد شده ظرف بیست روز پس از صدور قابل اعتراض از سوی ریاست محترم دیوان عدالت اداری یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان عدالت اداری می باشد.

محمد علی برومند زاده

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نبش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

«فَلَا تَتَّبِعُوا آلَهُوَيَ أَنْ تُعَدِلُوا»

شماره دادنامه : 140231390002391783
تاریخ تنظیم : 1402/09/14

هیات تخصصی مالیاتی بانکی دیوان عدالت اداری
دادنامه

دیوان عدالت اداری

رئیس هیأت تخصصی مالیاتی ، بانکی
دیوان عدالت اداری

امضای صادر کننده

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبري - نیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری